

Kjak



Bjørt Samuelsen
tingkvinna, Tjóðveldi

Bíligari at liva í Føroyum

Matur, gerandisvørur og tænastrur kosta alt ov nógv, og tað má blíva bíligari at virka og liva her. Hetta er álvarsmál fyri gerandisdagin og trivnaðin hjá familjum, og fyri kappingarførið hjá vinnuni. Løgtingið fer nú enn einaferð at viðgera eitt uppskot um politisk tiltøk, sum kunnu lækka kostnaðarstøðið.

Seinastu tingsetu legði Tjóðveldi fyri Løgtingið uppskot til samtyktar um at útgreina orsökir til høga kostnaðin á vørur og tænastru og at fáa sett í gongd neyðug átøk, fyri at gera tað bíligari at búgva í hesum landinum. Rigmor Dam og Javnaðarflokkurin hava nú lagt fram eitt líknandi uppskot.

Fremstaplássið

Kanningar hava fleiri ferðir staðfest, at Føroyar teljast millum dýrastu lond í Evropa. Ein kanning hjá Hera á Rógvi gav okkum ivasama heiðurin á fremsta plássi, sum tað allar dýrastu landið. Hevði satt at siga roknað við, at Norra lá stavnin ella bátslongd frammanfyri, tí norskir matprisir eru øðiligir, fyri ikki at tala um býlisprisirnar har.

Men hvussu víkir og vendir, so skal ein føroysk familja veruliga kýta seg. Har inntøkan er lág, er tað ein veruligur kampur, at fáa endarnar at røkka saman, tá matur, streymur, olja, stovnspláss, lán, bensin v.m. skulu gjaldast. Harumframt er tað ófatuliga kostnaðarmikið at ferðast. Einkin er at ivast í, at høggu ferðaseðlaprísirnar skerja hugin hjá fólki at

flyta til Føroya, og tað eggjar ikki júst vinnu at byggja sínar høvuðs-støðir her.

Nýggju heimildirnar hjá Húsálansgrunninum, sum Tjóðveldi saman við Sambands- og Javnaðarflokkinum fingur framt beint fyri valið, fara vónandi at gera tað møguligt við bíligari bústaðarfigging. Men nógvir tættir eru eftir.

Gylta høvið

Áðurnevnda kanning setti fokus á pris á vørur, tænastru, býli, rentustøði við meira, og Tjóðveldi helt tað vera eitt gylt høvi hjá landsstýri og Løgtingi í felag at taka næsta stigið og fáa lýst týðningarmestu orsøkirnar til høga kostnaðarstøðið og at semjast um politisk átøk, sum kunnu broyta gongdina.

Uppskotið varð ikki samtykt, men, tað var nær við - restaði bert hin eina atkvøðan. Javnaðarflokkurin átti tá atkvøður bæði fyri og tíværri eisini ímóti. Men, uppskotið er ikki minni aktuelt nú, ið tey, sum frammanundan venda hvørjari krónu, ikki fingur lut í umleggingini til flatskatt. Tí er tað kærkomið aftur á borið, og skal eg gera mítt í vinnunevndini fyri, at tað vinnur frama.



Dagfinnur Danbjørg

Sambandsflokkurin farin av sporinum

Farin frá einari sosial-liberalari til eina høggradikala kós.

Skattalættar, sum m.a. kundi verið nýttir til m.a. sjúkrahúsviðgerð innan- og uttanlands - til skúlar frá Fróðskaparsetri til miðnám- og fólkskúlar til dagstovna-økið - til ellis- og røktarheim - til havnir, vegir og tunlar - til trygd á landi og sjógvi - til vaktar- og bjargingartænastru - til eftirlønarbátar - til alternativa orku og orkusparandi tiltøk bæði í almenna og í tí privatu rúmunum - til lestrarstuðul og bíligari ferðir innlanda og millum Føroyar og onnur lond - til íverksetan og til lesnað, ið vit sum land og fólk hava brúk fyri, men sum ikki finst frammanundan t.d. kinesiskt.

Hetta er tað, sum rann framm fyri meg, meðan eg skrivi, so óiva kundi annað og meiri verði nevnt sum nakað, ið átti at fingið eina figgjarliga innspæring til gagn fyri vælfærdarsamfelagið, og harvið til gagn fyri okkum øll, sum liva og virka og sum í framtíðini skulu liva og virka í Føroyum. Fyri heildina.

Men skattalættin fer í stórum nógdum í fóðrið hjá teimum, ið minst hava brúk fyri tí, meðan tey, ið allarmest hava brúk fyri lætta og

nøkrum kærkomnum krónu eru við sviðið soð, samstundis sum nógv verður fyri ongum ella spart inn á bein.

Ei undur í, at danir, ið sjálvir hava stórar figgjarligar trupulleikar at dragast við heima við hús, bert rista við høvdinum, tá Kaj Leo kemur við hattinum, tí teir vita alt um figgjarliga óskilið á skattaøkinum og droyma ikki um at figgja skattalættar til ríkmannabjølgar. Og tað er væl skiljandi. Tí hvat høvdu vit sagt, um stóðan var hin øvugta? Fúl skomm og til stóran skaða fyri okkum sum fólk at hava tilíkar leiðarar, ið bera seg at sum forkelaði og órimulig børn.

Sambandsflokkurin hevur sostatt gingið á odda og givið føroyska fólkinum ikki eitt, men tvey álvarslig høg. Fyrsta høggið var fóðringin av ríkmannabjølgunum við pensiónsmilliónunum, og næsta høggið var skommin, tá lögmaður strekti hattin framm og bað om olmu, og danir vístu honum reyv, tí teir vístu hvønn figgjarpolitikk hann framdi: ein higartil ikki áður - í samlaða danska kongaríkinum - sæddan líka. At Kaj Leo á hendan hátt skuldi bliva maðurin, ið fekk sett dupultlås á danska pengakassan, hevði ongín kunnað droymt um bert

fýri fáum mánaðum síðani, men soleiðis er tað blivið takka verið Jørgeni, sum fekk lokkað Kaj Leo út í tann politiska kyksendan.

At vanlig sambandsfólk vilja standa model til tílka ósambandska framferð er, sum maðurin segði á sinni, heilt óbegríbuligt. Tí tey, ið fremja dagsins sambandspolitik, mugu vera eitt nýtt slag av sambandsfólki: eitt høggradikalt krydsningsúrslit gjørt av fólkaflaks- og sambandsfólki í loyndum helst á náttartíð. Tí myrkursins gerðir eru tiltiknar og ikki av tí góða.

Ið hvussu so er og ikki, so mugu vit, ið eru komin nakað til árs, viðurkenna, at mong av sambandsfólkunum - tann tíð tað var -vóru bæði heiðurlig og menniskjanslig, og flest øll hildu seg til eina sosial-liberala kós sjálvst um nøkur hildu seg til tað konservativu. Alt í alt, fólk mann kundi respektera og taka hattin av fyri, sjálvst um mann ikki var samdur við teimum í øllum.

Men hvat hendir nú - aftaná at Jørgin er vorðin yvirstýrimaður á sambands-skútuni? Hví fær hann loyvi til at níta sambandsflokkin á jøvnum føti við fólkaflokkin at sorla vælfærdarsamfelagið við. Sambandsflokkurin

hevur hóast alt verið við til at byggja upp føroyska vælfærdarsamfelagið, eisini í tógvum stríðið móti teim høggradikalum, sum eru stovnaðir fyri og frá fyrsta degi hava virkað fyri at knúsa alt, ið bert luktar av ella ber brá av sosialum tiltøkum fyri fjøldina. Teirra fyrmyndir hava altíð verið ytsta høggra við tilhoyrandi fanansskapi fjaldur undir høgrræligiðsum kávalæti. Sum onkur plagar at taka til: Kristus í skjólðrinum - men Fanan til ráðgeva.

Tað er lítið trúligt, at sambandsfólk sum heild fara at stuðla teimum høggradikalum í teirra niðurbróting av vælfærdarsamfelagnum til frama fyri einum stættasamfelaga við yvirføroyingum og undirføroyingum. Bæði tí tað hugsjónarliga biður teimum ímóti, men eisin tí at henda høggharkaliðskósini sjálvandi fer at skapa stóðugt harðari samanstoytir millum yvir- og undirføroyingar. Samanstoytir sum ongín í longdini vil fáa gagn av.

Vónandi kann sambandska fótólkið steðga skeivu gongdini, áðrenn vassað er ov langt út og trupult verður at vinna upp land aftur. Tað hevði tænt teimum bæði til heiður og æru.



Petur Mohr Dam
valevni til Umboðsráðið

Tvær og ein hálv mia. millum vinir

Ein kendur viðmerkjari spurdi í sambandi við søluna av Føroya Banka “Hvat er ein miljard millum vinir?”

Í hesum døgum, nú val er til Umboðsráðið fyri Ognarfelag Tryggingartakaranna, er passandi at spyrja, hvat tvær og ein hálv mia. eru mill-

um vinir. Hendan ørandi upphædd er tað, sum eginognin hjá TF-samtakinum er vaksin til í dag.

Kundarnir eiga TF-Holding

Kundarnir hjá Tryggingarfelagnum Føroyum eiga sam-

stundis TF-samtakið og hesa eginogn, men tað er ein lítil afturlatin klubbi, sum tekur allar avgerðir viðvíkjandi hesum ognum.

Spurningurin er so, um hetta bert eru tvær og ein hálv mia. millum vinir ella, um eigararnir eisini

hava gleði av hesum nógvu pengum.

Kundarnar eiga framyvir at fáa fyrimunin av, at teir eru eigarar av hesi stóru eginogn.

Er tað neyðugt, at tryggingargjöldini sjálvvirkandi hækka á hvørjum ári við

